

Zaaknummer : 00594534
Ons Kenmerk : 00594534-00007632
Datum : 19 augustus 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 30 september 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het slopen van woningen om plaats te maken voor nieuwbouw aan de Beatrixlaan 13 t/m 19 (oneven), Smidsweg 11 t/m 29 (oneven) en Van Koetsveldlaan 2 t/m 20 (even) te Westmaas en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting HW Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 14 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 21 juni 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
  - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
  - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteiten en mitigatieplan Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas' van 30 september 2020 en de aanvullende stukken van 21 juni 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
  - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gierwaluw en de gewone dwergvleermuis.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport 'Activiteiten en mitigatieplan Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas' van 30 september 2020 en de aanvullende stukken van 21 juni 2021.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen of uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 De tijdelijke en permanente voorzieningen voor de gierzwaluw, de huismus en de gewone dwergvleermuis moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt. Bovendien moeten de tijdelijke voorzieningen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare perioden van de betreffende soort.
- 10 Het ongeschikt maken van de gierzwaluwnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw, welke loopt van 15 april tot en met 31 augustus.
- 11 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten de broedperiode van de huismus, die loopt van 15 maart tot en met 30 augustus. Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Eveneens dient rekening te worden gehouden met aanhoudende perioden van vorst (minimaal 5 aaneengesloten dagen met een dag- en nachttemperatuur onder het vriespunt). Een deskundige op het gebied van de huismus dient geraadpleegd te worden naar de eventuele mogelijkheden.
- 12 Tijdens de periodieke onderhoudscontrole van de woningen dienen de aangebrachte permanente voorzieningen meegenomen te worden en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient ervoor gezorgd te worden dat deze weer functioneel is. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw.
- 13 De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen waarin zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen aanwezig en beschikbaar zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis, de gierzwaluw en de huismus. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

- 14 Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 oktober onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een maximale windkracht van 5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 30 september 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van woningen om plaats te maken voor nieuwbouw, aan de Beatrixlaan 13 t/m 19 (oneven), Smidsweg 11 t/m 29 (oneven) en Van Koetsveldlaan 2 t/m 20 (even) te Westmaas en wordt aangevraagd namens Stichting HW Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en gierzwaluw, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 oktober 2021 tot en met 31 december 2023.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quickscan Wet natuurbescherming HW Wonen renovatie en nieuwbouw 2021-2023, Blom Ecologie B.V., BE/2020/197, 19 mei 2020;
- Huismus-, gierzwaluw-, en vleermuisonderzoek aan de Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas, Blom Ecologie B.V., BE/2019/586, 29 september 2020;
- Activiteiten- en mitigatieplan Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas, Blom Ecologie B.V., BE/2020/674. 30 september 2020

Op 21 juni 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek aan de Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas, Blom Ecologie B.V., BE/2019/586, 29 september 2020;
- Aanvullende informatie Westmaas Beatrixlaan, Blom B.V., BE/2020/674/n, 21 juni 2020.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 28 oktober 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en de gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting HW Wonen is voornemens om de woningen aan de Beatrixlaan 13 t/m 19 (oneven), Smidsweg 11 t/m 29 (oneven) en Van Koetsveldlaan 2 t/m 20 (even) te Westmaas te slopen om plaats te maken voor nieuwbouw.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- Sloop van bestaande woningen, waaronder:
  - Handmatige, kleine demontagewerkzaamheden zoals afsluiten elektra en verwarmingsketel.
  - Machinale werkzaamheden zoals het verwijderen van muren, daken en fundering met behulp van een mobiele kraan met sorteerknijper.
- Afvoer van sloopmaterialen middels containers.
- Egalisatie van terrein en bouwrijp maken.
- Realisatie van nieuwe grondgebonden woningen.

De sloopwerkzaamheden starten op 1 oktober 2021 en duren uiterlijk tot 31 december 2021.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de gierzwaluw, de huismus en de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek naar de gierzwaluw en de huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017) en het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het onderzoek is niet volledig uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Er is geen onderzoek uitgevoerd naar massawinterverblijfplaatsen. Het plangebied bestaat uit woonblokken met woningen welke bestaan uit drie bouwlagen met gemetselde muren met een spouw. De thermische stabiliteit, essentieel voor de vorming van een massawinterverblijfplaats, is veel lager dan in grote panden. Grote panden hebben grotere massa die zorgt voor thermische stabiliteit en voor een gradiënt van omstandigheden in de luchtspouw. Ook is in dergelijke bebouwing vaak sprake van een constante centrale verwarming. Normale

woningen hebben een kleinere massa en hier kan op korte termijn de verwarming flink op of naar beneden geschroefd worden. Dit heeft effect op de lokale klimatologische omstandigheden van de vleermuis verblijfplaatsen. Vleermuizen zouden er wakker van kunnen worden, wat tijdens de winterslaap erg schadelijk kan zijn. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus en de gierzwaluw alsmede voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn 21 nesten aangetroffen. Acht nesten zijn vastgesteld onder de onderste rij dakpannen aan de achterzijden van de woningen aan de Smidsweg. Dertien nesten bevinden zich onder de onderste rij dakpannen aan voor- en achterzijde van de woningen aan de Van Koetsveldlaan. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Vijf nesten zijn vastgesteld onder de kantpannen en openingen tussen dakgoot en gevel van woningen aan de Beatrixlaan. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Onder de kantpannen aan de Van Koetslaan 2 en de Van Koetsveldlaan 10 zijn in totaal twee verblijfplaatsen vastgesteld. Het gaat om één paarverblijfplaats en één zomerverblijfplaats. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw, de huismus en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteiten- en mitigatieplan Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas' van 30 september 2020 en de aanvullende informatie die is verkregen op 21 juni 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de soorten en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Gierzwaluw

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan vijf nesten van de gierzwaluw verloren. In de periode 2019-2020 zijn 51 tijdelijke nestkasten van het type VivaraPro IB GZ 05 opgehangen aan de gevels van de woningen ten zuiden van het plangebied aan de Van Gaesbeekstraat, Margrietlaan en de Beatrixlaan. Deze zijn aangebracht tijdens een project waar twee gierzwaluwnesten ongeschikt gemaakt werden, waardoor uiteindelijk 41 gierzwaluwkasten beschikbaar zijn ter compensatie van de vijf nesten die tijdens huidig project verloren gaan. De tijdelijke nestkasten zijn op een later moment geïntegreerd in de gevels van de woningen. In aanvulling hierop worden tevens 25 permanente gierzwaluwkasten van het type VivaraPro IB GZ 05 geïntegreerd in de gevels van de nieuwbouwwoningen. In de permanente situatie zijn dus 76 ingebouwde kasten beschikbaar. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In oktober 2021 worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er gierzwaluwen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het verwijderen van dakpannen. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de Hoeksche Waard. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Huismus

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan 21 nesten van de huismus verloren. In augustus 2020 zijn 44 tijdelijke nestkasten van het type NK MU 06 opgehangen aan de gevels van woonhuizen aan de Beatrixlaan, Mastland en de van Gaesbeekstraat. In de permanente situatie worden de daken van de nieuwbouwwoningen weer toegankelijk gemaakt voor de huismus. De onderste drie rijen dakpannen worden toegankelijk gemaakt door vogelschroot pas op de vierde panlat te plaatsen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In oktober 2021 worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het verwijderen van dakpannen. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de Hoeksche Waard. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan één zomer- en winterverblijfplaats en één paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. In augustus 2020 zijn acht tijdelijke vleermuiskasten van het type VivaraPro VK WS 02 opgehangen aan de gevels van woningen aan de Beatrixlaan en de van Gaesbeekstraat. In de permanente situatie worden tenminste acht permanente inbouwkasten van het type VivaraPro IB VL 01 geïntegreerd in de gevels van de nieuwbouwwoningen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

In de eerste helft van oktober 2021 worden de zomer- en paarverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt gedaan door het verwijderen van dakpannen waarmee tocht wordt gecreëerd. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de Hoeksche Waard. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de sloopwerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

Gezondheidsrisico's door vocht en schimmel

De te slopen woningen zijn naoorlogse woningen met een bouwjaar tussen 1956 en 1961. Het saneren van de woningen aan de Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas maakt onderdeel uit van energetische verduurzaming van het woningbezit van Stichting HW Wonen. De sanering en nieuwbouw zijn noodzakelijk om het woningbezit te verbeteren en energiezuiniger te maken. De daken hebben in de huidige staat nauwelijks isolatiewaarde. Bovendien heeft het dak het einde van de levensduur bereikt, waardoor er een hoog risico op lekkages bestaat.

De huidige staat van de woningen is op veel punten ondermaats en het onderhoud is achterstallig. Door lekkages en slechte isolatie kan middels een hoge (lucht)vochtigheid schimmelvorming ontstaan. Vocht uit verwarmde lucht condenseert bij slecht geïsoleerde woningen op koude oppervlakken als ramen, kozijnen en buitenmuren. Deze vochtproblemen kunnen doorslaan naar andere delen van de constructie, bijvoorbeeld de kozijnen waardoor op termijn delen van de kozijnen los kunnen laten. Bewoners hebben vervolgens last van kou, tocht, vocht- en schimmelproblemen. Meerdere woningen in het plangebied hebben last van overmatige schimmelvorming. Vocht in de woning geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties (RIVM, 2012 & 2014). Door de geplande ontwikkeling worden deze problemen opgelost en verbetert het binnenklimaat. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van de bewoners. De beoogde sanering zal derhalve leiden tot een afname van gezondheidsklachten en tot een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

Gezondheidsrisico's door instabiel binnenklimaat

Niet of slecht geïsoleerde woningen warmen snel op tijdens zomerse omstandigheden. In de woningen en hierbij met name in de ruimten ter hoogte van niet geïsoleerde daken en ramen kunnen de temperaturen hoog oplopen als gevolg van warm zomerweer. Gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden lopen uiteen van klachten als vermoeidheid en hoofdpijn tot ernstige ademhalingsproblemen en hartfalen. Dit kan leiden tot ziekenhuisopname en sterfte waarbij het risico met name aanwezig is voor de kwetsbare groep oudere bewoners. Vanuit de woonomstandigheden vormen mensen een risicogroep die woonachtig in woningen die onvoldoende gekoeld (kunnen) worden door slechte isolatie of ventilatiemogelijkheden. Bij de beoogde ontwikkeling worden nieuwe woningen gebouwd met een stabiel binnenklimaat waarbij hoge temperaturen voorkomen worden (RIVM, 2012b; RIVM, 2014). Een stabiel en koeler binnenklimaat vermindert de gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden voor bewoners. Dit heeft derhalve een positief effect op de volksgezondheid.

Terugdringen CO₂-uitstoot

Slecht geïsoleerde woningen zorgen daarnaast voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de locatie ligt op label C tot en met G. De nieuw te bouwen woningen zullen energielabel B krijgen.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het

verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Op grond van het bovenstaande achten wij de belangen “Volksgezondheid of openbare veiligheid” en “Volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten” voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de in het plangebied aanwezige gierzwaluwen, huismussen en gewone dwergvleermuizen te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het saneren van de woningen aan de Beatrixlaan, Smidsweg en Van Koetsveldlaan te Westmaas maakt onderdeel uit van energetische verduurzaming van het woningbezit van Stichting HW Wonen. Hierbij worden de woningen in bouwkundig opzicht sterk opgewaardeerd. Het uitvoeren van de beoogde ontwikkeling is gebonden aan de woonblokken en kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd. De sanering en nieuwbouw zijn noodzakelijk om het woningbezit te verbeteren en energiezuiniger te maken. Twee alternatieven voor deze ontwikkeling betreffen in pandige renovatie en volledige dak- en gevelrenovatie. Door in pandige isolatie zal het uiteindelijke doel van de renovatie (minstens energielabel B) niet behaald worden. In pandige isolatie levert een lagere isolatiewaarde op voor de woningen, aangezien bestaande koudebruggen niet verholpen kunnen worden, waardoor het uiteindelijke doel, het verduurzamen van de woningen niet behaald kan worden. Bij in pandige isolatie zijn ingrepen aan de buitenkant van de woning, zoals het vervangen van kozijnen en glaswerk en het herstel van het voegwerk nog steeds noodzakelijk. Hierdoor ontstaat een verhoging van de overlast voor de bewoners, terwijl beschermde fauna nog steeds verstoord wordt en een grote kans bestaat dat nestlocaties of verblijfplaatsen ongeschikt geraken. In pandige isolatie is ook geen bevredigende oplossing aangezien het dak in slechte staat is. Ook is een volledige dak- en gevelrenovatie geen alternatief waarbij de huidige nestlocaties en verblijfplaatsen eveneens niet behouden kunnen blijven.

De voorgestelde planning is gebaseerd op de kwetsbare periode van de aanwezige beschermde fauna. Ten aanzien van beschermde fauna biedt de voorgestelde planning de optimale mogelijkheden om de kwetsbare perioden zoveel mogelijk te ontzien en alle effecten zo veel mogelijk te mitigeren en te minimaliseren.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gierzwaluw, en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Hoeksche Waard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.